

Příloha 1 – Původní znění biblických příběhů

Oba příběhy jsou přepisem z českého ekumenického překladu *Bible: Písmo svaté Starého a Nového zákona* vydaného Českou biblickou společností v roce 2008.

Kain a Ábel

Gn 4,1–22

¹I poznal člověk svou ženu Evu a ta otěhotněla a porodila Kaina. Tu řekla: „Získala jsem muže, a tím Hospodina.“ ²Dále porodila jeho bratra Ábela. Ábel se stal pastýřem ovcí, ale Kain se stal zemědělcem. ³Po jisté době přinesl Kain Hospodinu obětní dar z plodin země. ⁴Také Ábel přinesl oběť ze svých prvorozených ovcí a z jejich tuku. I shlédl Hospodin na Ábela a na jeho obětní dar, ⁵na Kaina však a na jeho obětní dar neshlédl. Proto Kain vzplanul velikým hněvem a zesinal v tváři. ⁶I řekl Hospodin Kainovi: „Proč jsi tak vzplanul? A proč máš tak sinalou tvář? ⁷Což nepřijmu i tebe, budeš-li konat dobro? Nebudeš-li konat dobro, hřích se uvelebí ve dveřích a bude po tobě dychtit; ty však máš nad ním vládnout.“ ⁸I promluvil Kain ke svému bratru Ábelovi: („Pojďme na pole!“)^a. Když byli na poli, povstal Kain proti svému bratru Ábelovi a zabil jej. ⁹Hospodin řekl Kainovi: „Kde je tvůj bratr Ábel?“ Odvětil: „Nevím. Cožpak jsem strážcem svého bratra?“ ¹⁰Hospodin pravil: „Cos to učinil! Slyš, prolitá krev tvého bratra křičí ke mně ze země. ¹¹Nyní budeš proklet a odvržen od země, která rozevřela svá ústa, aby z tvé ruky přijala krev tvého bratra. ¹²Budeš-li obdělávat půdu, už ti nedá svou sílu. Budeš na zemi psancem a štvancem.“ ¹³Kain Hospodinu odvětil: „Můj zločin je větší, než je možno odčinit. ¹⁴Hle, vypudil jsi mě dnes ze země. Budu se muset skrývat před tvou tváří. Stal jsem se na zemi psancem a štvancem. Každý, kdo mě najde, bude mě moci zabít.“ ¹⁵Ale Hospodin řekl: „Nikoli, kdo by Kaina zabil, bude postižen sedmeronásobnou pomstou.“ A Hospodin poznamenal Kaina znamením, aby jej nikdo, kdo ho najde, nezabil. ¹⁶Kain odešel od tváře Hospodinovy a usadil se v zemi Nódu, východně od Edenu.

¹⁷I poznal Kain svou ženu, ta otěhotněla a porodila Enocha. Tu se dal do stavby města a nazval to město Enoch, podle jména svého syna. ¹⁸Enochovi se narodil Írad, Írad zplodil

^a Některé verze textu včetně českého ekumenického překladu neuvádějí vyzvání „Pojďme na pole!“, doplňují ho však v poznámkách.

Mechújáela, Mechújáel zplodil Metúšáela, Metúšáel zplodil Lámecha. ¹⁹Lámech pojal dvě ženy; jedna se jmenovala Áda a druhá se jmenovala Sila. ²⁰Áda porodila Jábala, který se stal praotcem těch, kdo přebývají ve stanu u stáda. ²¹Jeho bratr se jmenoval Júbal; ten se stal praotcem všech hrajících na citeru a flétnu. ²²Také Sila porodila, a to Túbal-kaina, mistra všech řemeslníků obrábějících měď a železo. Sestrou Túbal-kainovou byla Naama.

Zacheus

Lk 19,1–10

¹Ježíš vešel do Jericha a procházel jím. ²Tam byl muž jménem Zacheus, vrchní celník a veliký boháč; ³toužil uvidět Ježíše, aby poznal, kdo to je, ale poněvadž byl malé postavy, nemohl ho pro zástup spatřit. ⁴Běžel proto napřed a vylezl na moruši, aby ho uviděl, neboť tudy měl jít. ⁵Když Ježíš přišel k tomu místu, pohlédl vzhůru a řekl: „Zachee, pojd' rychle dolů, neboť dnes musím zůstat v tvém domě.“ ⁶On rychle slezl a s radostí jej přijal. ⁷Všichni, kdo to viděli, reptali: „On je hostem u hříšného člověka!“ ⁸Zacheus se zastavil a řekl Pánu: „Polovinu svého jmění, Pane, dávám chudým, a jestliže jsem někoho ošidil, nahradím mu to čtyřnásobně.“ ⁹Ježíš mu řekl: „Dnes přišlo spasení do tohoto domu; vždyť je to také syn Abrahamův. ¹⁰Neboť Syn člověka přišel, aby hledal a spasil, co zahynulo.“

Příloha 2 – Adaptace vybraných biblických příběhů

E. Nemjó a I. Pecháčková: Kain a Ábel (Meander, 2018)

Eva porodila syna a dala mu
jméno Kain. Brzy nato se

Adamovi a Evě narodil druhý
syn, který dostal jméno Ábel.

Chlapci rostli a brzy začali
rodičům pomáhat. Kain, který
rád pracoval na poli, se stal

poľníkem a Ábel, který měl
rád zvířata, se stal pastýřem.

Kain zesinal v tváři a vzplál
velikým hněvem. I řekl mu Bůh:
„Proč tak planeš, Kaine?”

Cožpak nepřijmu tvou oběť,
budeš-li jí dávat s láskou?
Když však nebudeš dávat rád
a nebudeš konat dobro, hřích se
uvelebí ve tvých dveřích a zlo
tě ovládne.”

Kain však měl nejen zlost,
zmocnila se ho i zářlivost.
Záviděl bratrovi přízeň Hospodina.

Šel za ním, a když byli na
poli sami dva, zabil ho.

„Kde je tvůj bratr Ábel?“ zeptal se ho Hospodin, když se Kain vrátil z pole.

„Nevím,“ odpověděl Kain. „Celý den pracuji na poli, cožpak mám čas hledat bratra?“

„Cos to učinil, Kaine?“ zní Hospodinův hlas. „Slyš, prolitá krev tvého bratra ke mně křičí ze země. Zabil jsi bratra a budeš proklet

a vyvržen ze země. Budeš bloudit jako vyhnanec a tulák. Budeš-li chtít obdělávat zemi, už ti nikdy nevydá svou sílu.“

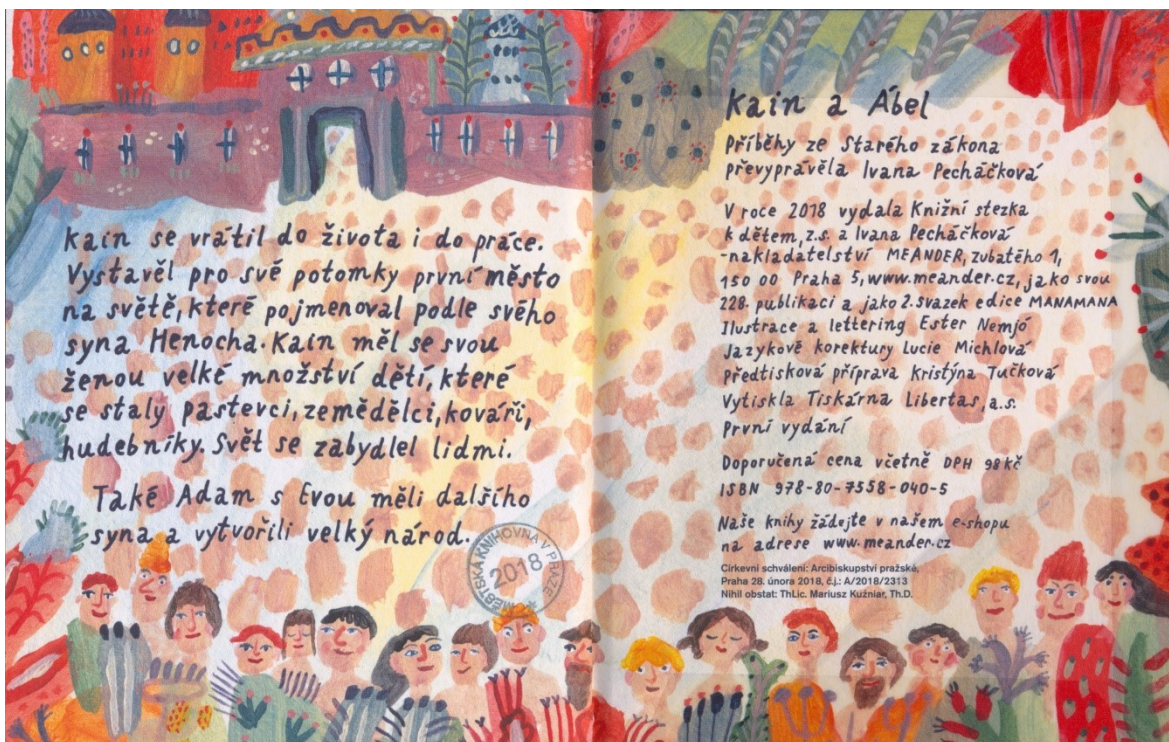

Kain odešel od tváře Hospodinovy.
Dlouho bloudil světem jako
psanec bez domova, bez jediného
blízkého člověka.

Odkázán na Boží trpělivost došel
až do země na východ od ráje
a usadil se v zemi Nödu.

Tam mu Bůh dal poznat ženu,
Kain ji pojal za manželku a měli
spolu syna Henochá.

Kain se vrátil do života i do práce.
Vystavěl pro své potomky první město
na světě, které pojmenoval podle svého
syna Henocha. Kain měl se svou
ženou velké množství dětí, které
se staly pastevci, zemědělci, kováři,
hudebníky. Svět se zabydlel lidmi.

Také Adam s Evou měli dalšího
syna a vytvořili velký národ.

Kain a Abel

Příběhy ze Starého zákona
převyprávěla Ivana Pecháčková

V roce 2018 vydala Knižní stezka
k dětem, z.s. z Ivana Pecháčková
-nakladatelství MEANDER, Zubatého 1,
150 00 Praha 5, www.meander.cz, jako svou
228. publikaci a jako 2. svazek edice MANAMANA
Ilustrace a lettering Ester Nemoj
Jazykové korektury Lucie Michlová
předtisková příprava Kristýna Tučková
Vytiskla Tiskárna Libertas, a.s.
První vydání

Doporučená cena včetně DPH 98 Kč
ISBN 978-80-7558-040-5

Naše knihy žádejte v našem e-shopu
na adrese www.meander.cz

Církvní schválení: Arcibiskupství pražské
Praha 28. února 2018, E.L. A/2018/2313
Nihil obstat: ThLic. Mariusz Kuzniar, Th.D.

Úkol k uvedení do tématu

- Jaké vztahy bývají mezi sourozenci?
 - Kam až může vést odlišnost jejich povahy? Znáš takové případy?
 - Uveď z historie či z literatury příklady, kdy jeden bratr ublížil druhému nebo usiloval o jeho život.
- + debata řízená učitelem

Úkoly k zamyšlení

- Vžij se do situace lidí vyhnaných z ráje. Nic jim nechybělo, přesto chtěli víc, chtěli být jako Bůh.
- Proč jsou lidé stále nespokojení?
- Jak Evu navedl had? Přesvědčoval ji vlastně k dobrým věcem? Co takový svůdce představuje?
- Když si Adam s Evou museli těžce obstarávat živobytí, Bůh jim jejich neposlušnost odpustil a vždy měli co jíst. Jak mu projevovali svůj vděk?

Úkoly na porozumění

- Kdo z bratří obětoval Bohu lepší dar?
- Proč Bůh na Kainovu oběť ani neshlédl?
- Jak rozumíš zkoušce, kterou Bůh pro Kaina připravil?
- Co plyne z toho, že vzpoura člověka proti Bohu pokračovala dokonce i prolitím bratrovy krve?
- Proč se Bůh nakonec nad Kainem slitoval?

Úkoly na tvořivé hledání

- Proč Hospodin náhle obrátil a stal se Kainovým ochráncem?
- Co to znamená Kainovo znamení?
- Co znamená, že někdo má na sobě Kainovo znamení?

Úkoly na všeobecný rozhled

- Znáš nějaké umělecké ztvárnění toho biblického příběhu? (Kde n. bratra, Kaine?, Na Východ od ráje atd.)

Ilustrátorské úkoly

- Namaluj Kaina, jak se vleče jako psanec opuštěnou zemí.
- Nakresli na jeho čele Kainovo znamení. Co to je? Kříž, roh, písmeno? Prý písmeno, které vypadá jako padající kříž a znamená kletbu.

Spisovatelské úkoly

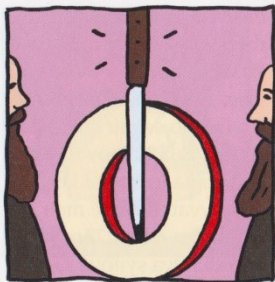
- Napiš příběh, jehož tématem bude vyřešení zásadního sporu se sourozencem.
- Vyprávěj, co se dělo s Kainem když dorazil do země Nód. Přál bys mu ještě šťastný a spokojený život?

Úkoly z výkladu SZ (věrouky) najít si příslušné pasáže ve SZ

- Kain a Ábel jsou první sourozenci, se kterými se v Bibli setkáme. Přečti si i biblické příběhy o dalších sourozencích – najdeš nějak stejné rysy? A hrají v jejich vztazích nějakou roli rodiče?

KAIN A ABEL

ba bratři se lišili svým povoláním. Zatímco Abel se stal pastevcem, Kain obdělával půdu a pěstoval na ní obilí. Jednoho dne se rozhodli poctit Boha tím, že mu obětují část ze své úrody. Bůh však přijal jen to, co mu obětoval Abel, zatímco Kainovu oběť nepřijal. To je dost zvláštní

a nespravedlivé. Proč to Bůh udělal? Čím se Kain provinil, že Bůh nepřijal jeho oběť?

Kaina tahle nespravedlnost hluboce ranila a začal na svého bratra žárlit. Žárlil na něj tolik, že jej vylákal na pole a tam ho zavraždil. Spáchal strašný zločin: bratrovraždu. Bůh ho za to vyhnal z úrodné půdy. Kaina čekala těžká dřina, hlad a bída. Celý jeho další život byl oním zločinem poznamenán. Proto se také používá rčení „Kainovo znamení“ pro něco, co někoho poznamenává navždy a nejde to změnit.

Přestože na počátku stála nepochopitelná nespravedlnost ze strany samotného Boha, zločin to nemůže

ospravedlnit. Možná zde Bible vypráví o tom, že my lidé, ačkoliv bychom se k sobě měli chovat jako bratři, na sebe často žárlíme a závidíme si. Zdá se nám, že někomu jinému přeje Bůh víc. Anebo že někdo jiný má prostě víc štěstí. A mnohokrát v dějinách jsme se dopustili těch nejstrašnějších zločinů. Příběh Kaina a Abela je tak i náš příběh.

MUŽ NA STROMĚ

Ježíš putoval z kraje do kraje, z města do města. Tak došel až do starobylého města Jericho. Tam už ho netrpělivě očekávaly celé davy lidí. Všichni chtěli vidět slovuťného Mistra, který uzdravuje nemocné a vypráví příběhy plné moudrosti.

V zástupu byl i muž jménem Zacheus. Vybíral daně pro Římany, lidé v Jerichu ho proto neměli rádi a opovrhovali jím. Považovali ho za zrádce, protože se stýkal s cizinci. Zacheus chtěl Ježíše vidět, ale byl malý, ať si stoupal na špičky, jak chtěl, přes záda svých sousedů neviděl. Nakonec dostal dobrý nápad: Vyšplhal na strom u cesty a pohodlně se usadil v rozsoše větví.

Za chvíli dorazil Ježíš se svými průvodci. Zvedl hlavu a zavolal nahoru, do koruny stromu, na Zachea: „Slez rychle dolů! Dnes půjdeme do tvého domu.“

Zacheus seskočil a honem běžel před Mistrem, aby mu ukázal cestu. Lidé z Jericha byli ale velice pobouřeni: „Jak může být Mistr hostem tak nečistého člověka?! Copak není v našem městě dost vážených a spravedlivých, kteří by ho pohostili?“

Zacheus zatím v domě usadil vzácné hosty a rozdal příkazy služebníkům, aby nosili na stůl. Pak se uklonil před Ježíšem a řekl mu: „Dávám chudým polovinu ze všeho, co mám. A jestliže jsem někoho ošidil, vrátím mu to čtyřnásobně.“

Ježíš pokynul Zacheovi, aby si k němu přisedl, a řekl: „Dnes do tvého domu přišla spása. I ty jsi potomek praotce Abraháma, stejně jako ostatní Izraelci.“

Zacheus

(Lukáš 19,1–10)

Jednoho dne jel Ježíš na oslu opět skrze město Jericho. Lidé se kolem něj shromažďovali, všichni ho chtěli vidět a slyšet. V zástupu byl také celník Zacheus. Celník měl od Římanů příkaz vybírat od lidí peníze a často se těmi penězi sám obohacoval. Římané obsadili zemi a vytvářeli v ní zákony.

Zacheus však byl malý muž a neviděl na Ježíše, který seděl na oslu. Viděl jen záda lidí, kteří stáli před ním. A tak odešel ze zástupu a běžel vpřed k jednomu fikovníku, na který vyšplhal. Věděl, že Ježíš musí projít kolem fikovníku a on bude mít shora dobrý výhled. Když Ježíš procházel kolem, podíval se vzhůru a objevil Zachea.

„Zachee, pojď rychle dolů!“ řekl mu Ježíš. „Protože chci dnes povečeřet ve tvém domě.“

Zacheus rychle slezl ze stromu a srdečně Ježíše pozval k sobě. Všichni, kteří to viděli, reptali: „Proč chce Ježíš jíst v domě nějakého hříšníka?“

Avšak Zacheus měl radost a spěchal domů, aby pro svého hosta vše přichystal. Prostřel stůl a nechal uvařit to nejlepší jídlo a přinést to nejlepší víno.

Když byl Ježíš u něho, řekl Zacheus: „Pane, polovinu svého majetku dám chudým. A jestliže jsem někoho obral o příliš mnoho peněz, vrátím mu to čtyřnásobně.“

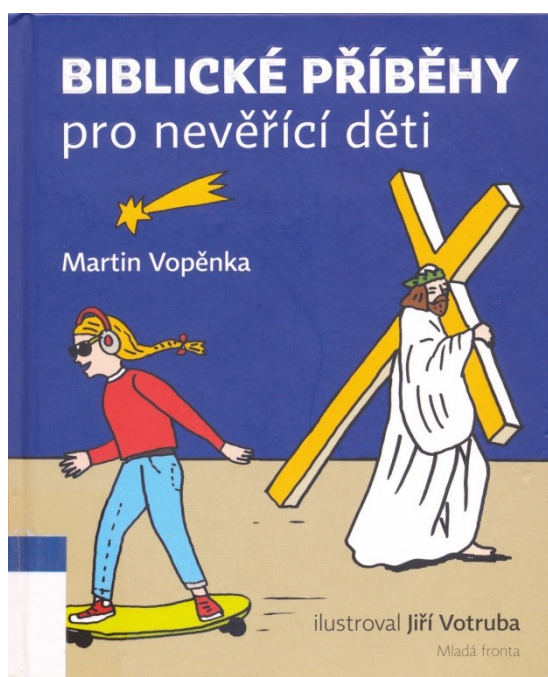
„Dnes se v tvém domě stalo velké dobro,“ odpověděl Ježíš. „Protože jsi byl ztracen. Já tě ale našel a přivedl na správnou cestu.“

Příloha 3 – Další ukázky ilustrací

M. Vopěnka: Biblické příběhy pro nevěřící děti – Sodoma a Gomora (Mladá fronta, 2018)

M. Vopěnka: Biblické příběhy pro nevěřící děti (Mladá fronta, 2018)

AHOJ, TY SE BOJÍŠ, ŽE BIBLE JE OTRAVA?

Že ti někdo bude nutit, abys věřil v Boha? Budeš se divit, ale Bible je nesmírně zajímavá, někdy i dobrodružná, a poučná.

Celá naše evropská civilizace je ovlivněná právě Biblií. Když se s ní alespoň trochu seznámíš, pochopíš, proč jsme my Evropané milosrdní, proč chceme být spravedliví a nemáme rádi násilí. Nebo přinejmenším proč bychom takoví měli být. Také pak budeš lépe rozumět uměleckým dílům, která nás obklopují. Protože dříve umělci čerpali inspiraci právě z Bible.

★ ★ ★

No a možná se i zamyslíš, proč jsme na světě, jak vznikl vesmír a jaký smysl má náš život.

R. Fučíková: Obrazy z Nového zákona – Příjezd do Jeruzaléma (Albatros, 2016)

A. Neubauer: Biblické příběhy pro děti – Vjezd do Jeruzaléma (Jan Vašut, 2018)

A. Neubauer: Biblické příběhy pro děti – Ukřižování (Jan Vašut, 2018)

(výřez)

